

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Ш. Есенов атындағы Каспий мемлекеттік технологиялар және инжиниринг
университеті
«Экономика және құқық» институты
«Менеджмент» кафедрасы

Әбдіғапар С.А.

5B050700 - «Менеджмент» мамандығының студенттеріне арналған
«Персоналдарды басқару» курсының оқыту бойынша әдістемелік нұсқау

АҚТАУ, 2011

УДК 338.2

Әбдіғапар С.А.

«Менеджмент» мамандығының студенттеріне арналған «Персоналдарды басқару» курсының оқыту бойынша әдістемелік нұсқау – Ақтау: Ш.Есенов атындағы КМТЖИУ, 2011- 21 бет

Рецензент: э.ғ.к., доцент Аманиязова Г.Д.

Әдістемелік нұсқауда «Персоналдарды басқару» пәнінің мақсаты мен міндеттері, дәріс жоспарлары мен тәжірибелік сабақ сұрақтары қарастырылған

Әдістемелік нұсқау Ш. Есенов атындағы КМТЖИУ оқу-әдістемелік кеңесінің шешімімен баспаға ұсынылған

© Ш. Есенов атындағы КМТЖИУ, 2011.

Мазмұны

1. Алғы сөз
2. Курстың мазмұны
3. «Персоналдарды басқару» пәнінен курстық жұмыс тақырыптары
4. Әдебиеттер тізімі

Алғы сөз

Нарықтық экономика жағдайлары білім беру жүйесіне жаңа тәсілдер әкелді. Дүниежүзілік тәжірибе көрсетіп отырғандай, мұндай жағдайларда тұрақтандыру мен алдағы уақытта тиімді прогрессивтік дамудың маңызды факторы – халық шаруашылығын басқару жүйесі ретінде қазіргі заманға сай дамыған менеджменттің қалыптасуы болып табылады. Осы аталған бағытта ұлттық дамудың орасан зор мүмкіндіктері жатыр.

Кез–келген ұйым сыртқы ортаға бейімделген жүйе ретінде бейнеленуі мүмкін. Өз қызметінде ұйым сыртқы ортадан жабдықтаушылар арқылы ресурстар енгізіп, оларды дайын өнім түрінде тұтынушыларға ұсынып отырады.

Осылайша, ұйымның өмір сүруі оның негізін қалаушы өзара байланысты үш процестен тұрады. Олар:

- сыртқы ортадан қажетті ресурстарды алу;
- оларды пайдалана отырып өнім өндіру;
- дайын өнімді сыртқы ортаға беру.

Жоғарыда аталған процестердің барлығы да ұйым үшін аса маңызды болып табылады. Егер осы процестердің біреуі тоқтап қалса, ұйым одан әрі жұмыс жасауын тоқтатады. Осы процестер арасындағы балансты қалыптастыру, мұны жүзеге асыру үшін ұйым ресурстарын тиімді пайдалану жолында менеджмент маңызды рөл атқарады. Аталған міндеттерді шешу үшін ұйымда басқару орын алады.

Әлеуметтік- экономикалық тұрақсыздық жағдайында кез-келген басшы орын алған дағдарыстарға дер кезінде тойтарыс беріп, қауіп-қатер деңгейін төмендете білуі қажет. Басшы оларды болжауға, алдын-ала көруге және әлеуметтік- экономикалық жүйелер қызметінің қауіпсіздігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ете отырып, ұтымды шаралар қабылдауға міндетті. Сондықтан басшының аналитикалық және болжамдық сапалары, олардың қалыптасуы мен дамуы басқару теориясы мен тәжірибесінде алдыңғы қатарға қойылады.

Менеджмент – бұл қызметі нарықтық қатынастар жағдайында ресурстарды

ұтымды пайдалану жолымен пайда табуға бағытталған шаруашылық қызметтің кез-келген сферасындағы кәсіпорынды кәсіби басқару түрі.

Басқарушылық пәндер жүйесінде «Персоналдарды басқару» курсы маңызды орын алады. Өйткені, нарықтық қатынастардың қалыптасуы және дамуына, бәсекенің күшеюіне қарай персоналдарды басқару сұрақтары менеджмент жүйесінің тиімділігін арттыруда маңызды рөл атқаратын болады.

Кез-келген кәсіпорынның тиімді дамуының негізі белгілі бір қажеттіліктері, мотивациялары мен нақты шарттары бар адамдар болып табылады. Жұмыс беруші мен қызметкер арасындағы қарама-қайшылықты жою жолдарын іздеу, персоналды басқару жүйесіне енетін барлық қызмет түрлерін мүмкіндігінше жүзеге асыру фирманың экономикалық стратегиясын іске асырудың негізгі міндеттерінің бірі болып табылады.

Бұл курсты оқыту персоналды басқару туралы ғылыми көзқарасты қалыптастыруға, сонымен қатар персоналды басқару жүйесіне енетін шаралар кешенін жүзеге асыру дағдыларын меңгеруге мүмкіндік береді.

Курстың мазмұны:

Тақырып 1. Персоналдарды басқаруға кіріспе.

Персонал менеджменті және ұйым қызметін басқарудағы оның рөлі.

Адамдар қызметін басқарудың объективтік қажеттілігі. Қазақстан Республикасындағы еңбек ресурстарын басқару мәселелерін шешудегі кешендік жүйелі тәсілдің қажеттілігі. Еңбек ресурстарының басқарудың мәні. Персоналды басқару еңбек ресурстарын басқару жүйесінің құрама бөлігі ретінде.

Персоналды басқару түсінігі, персоналды басқарудың құрамы мен мақсаттары. Персоналды басқару жүйесіне енетін қызметтің негізгі бағыттары.

ПБ процесінің қалыптасуы мен дамуы. Қысқаша тарихы мен статистикалық мәліметтері.

Персоналды басқарудың базалық принциптері. ПБ жүйесіне қойылатын талаптар.

Персоналды басқару жүйесін құру әдістері. Кәсіпорындағы персоналды басқару әдістері.

Персоналды басқарудың мазмұны. Персоналды басқару саласындағы менеджерлердің құқықтары, менеджмент жүйесіндегі персоналды басқарудың орны.

Нарықтық қатынастардың қалыптасуы жағдайында персоналды басқару жүйесін ұйымдастыру ерекшеліктері.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Персонал менеджменті және ұйым қызметін басқарудағы оның рөлі.
2. Еңбек ресурстарын басқарудың мәні.
3. ПБ процесінің қалыптасуы мен дамуы.
4. Персоналды басқару жүйесін құру әдістері.
5. Нарықтық қатынастардың қалыптасу жағдайындағы персоналды басқару жүйесін ұйымдастыру ерекшеліктері.

Семинар 1.

1. Персоналды басқарудағы диагностикалық тәсіл.

2. Персоналды басқару стратегиясы, мәні мен мазмұны.

Әдебиеттер:

1. Одегов Ю.Г., П.В. Журавлев. Управление персоналом. Учебник. М. Финанстатинформ, 1997.
2. Управление персоналом. Под ред. Т.Ю. Базарова, Б.Л. Еремина, М: «Банки-биржи», ЮНИТИ, 1998.
3. Маслов Е.В. Управление персоналом предприятия. Учебное пособие. Москва-Новосибирск, 1998.
4. Кибанов А.Я. Управление персоналом организации. Учебник. М.: Инфра -М, 1997.
5. Гончаров В.В. Руководство для высшего управленческого персонала. Опыт лучших промышленных фирм США, Японии и стран западной Европы. М: МП «Сувенир», 1993.

Тақырып 2. Персонал қызметі және оған қойылатын негізгі талаптар.

Ұйымды басқарудағы персонал қызметінің орны.

Кадрлық саясатты ұйымдастыру үшін ұйымдағы кадрлық қызметті қалыптастыру қажеттілігі. Кадрлық қызметтің негізгі міндеттері.

Персонал қызметін ұйымдастыруға және оны ресурстық қамтамасыз етуге қойылатын негізгі талаптар.

Кадрлық қызметті басқарудың ұйымдық құрылымы және оның сипаттамасы. Кәсіпорындардың кадрлық саясатын қалыптастыру мен дамытудағы персонал қызметінің функциялары. Персонал қызметінің функциялары және олардың жіктелуі.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Кадрлық қызметтің негізгі міндеттері.
2. Персоналды басқаруға қойылатын негізгі талаптар.
3. Кадрлық қызметтің ұйымдық құрылымы мен сипаттамасы.
4. Персоналдарды басқару жүйесінің атқаратын қызметтері.

Семинар 2.

1. Резервті басқару.
2. Тұрақты ұжымды қалыптастыру қажеттілігі.

Әдебиеттер:

1. Травин В.В., Дятлов В.А. Основы кадрового менеджмента.
2. Система УП на предприятиях. А.Г.Амиров, В.Г. Головина, и др. В 2-томах. М.: Всероссийский центр производительности, 1993.
3. Щекин Г.В. Аттестация и резерв кадров. ВЗУЧП-Киев, 1992.
4. Липатов В.С. Управление персоналом предприятий и организации: Учебник для вузов. М.: ТОО «Люкс-арт», 1996.

Тақырып 3. Жұмыс орнын талдау.

Жұмыс орны мен жұмыс процесін ұйымдастырудың еңбек нәтижелеріне әсері. Жұмыс орны түсінігі.

Персоналды басқару жүйесіндегі жұмыс орны. Жұмыс орнын талдау сатылары. Жұмыс орнын талдаудың персоналды басқару бағдарламасын жасақтаумен байланысы және оны пайдаланудың негізгі сатылары.

Жұмыс орнын талдау әдістері мен әдістемесін таңдау. Жұмыс орнының ақпаратын қолдану. Жұмысшылар міндеттемелерінің тізімін талдау, бақылау, сауалнама жүргізуде қолданылатын негізгі әдістер.

Жұмыс орнын талдау әдістері: жұмыс процесін функционалды талдау; лауазымдық сауалнама жүргізу; әкімшілік тұлғаларға сауалнама жүргізу. Олардың сипаттамасы.

Жұмыс орнының сипаттамасы мен ерекшелігі. Жұмыс орнын сипаттаудың негізгі бөлімдері; лауазым атауы; лауазымдық функциялардың қысқаша сипаты; өз лауазымдық функцияларын орындау барысындағы жұмысшы әрекеті; жұмыс жағдайы мен жұмыс ортасы; әлеуметтік қоршау.

Жұмыс орнын жобалау, оның мәні мен сипаттамасы. Жұмыс орнын жобалау тәсілдерінің жіктемесі.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Жұмыс орны түсінігі және оны ұйымдастырудың еңбек нәтижесіне әсері.
2. Жұмыс орнын талдау әдістері мен әдістемесін таңдау.
3. Жұмыс орнын талдау әдістері.
4. Жұмыс орнын жобалау және оның сипаттамасы.

Семинар 3.

1. Персонал ағымдылығының себептері және оны жою жолдары.
2. Карьера и лауазымды көтеру мүмкіндіктері персонал ағымдылығын төмендетудің негізгі факторы ретінде.

Әдебиеттер:

1. Липатов В.С.30. Управление персоналом предприятий и организации: Учебник для вузов. М.: ТОО «Люкс-арт», 1996.
2. Мордовин С.К. Модульная программа для менеджеров. Управление человеческими ресурсами, (серия 16). Инфра М.
3. Лесбаева Г.Т. Управление персоналом. Алматы- 2003.
4. Шекшня С.В. - Управление персоналом современной организации. М: ПРИОР, 1996

Тақырып 4. Персоналды жоспарлау.

Кадрлық жоспарлаудың негізгі сатылары: жұмыс күшіне деген қажеттілікті жоспарлау, жұмыс күшін қабылдау және босату, кадрлар біліктілігін арттыру, оларды пайдалану, кадрлар құрамын сақтау, кадрлар қызметімен шешілетін міндеттерді жүзеге асыру шығындарын жоспарлау.

Кадрлық жоспарлау саласындағы Қазақстан Республикасы кәсіпорындарының тәжірибесі. Персоналды жоспарлау және пайдалану қажеттілігінің себептері; кадрлық қамсыздандыру шығындарын бақылау қажеттілігі; аса жоғары инвестициялар тартатын және жұмыс орнының құнын арттыратын техникалық даму; қызметкерлерді білімі мен еңбек өтіліне қарай қолдану қажеттілігі.

Жұмыс күшін жоспарлау мақсаттары. Кадрларды дайындау және пайдалануды жоспарлау белгілері.

Біріккен жұмыс процесінде жеке жұмысшы мен жалпы ұжымды пайдалану.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Кадрлық жоспарлаудың негізгі сатылары.
2. Персоналды жоспарлау және пайдалану қажеттілігінің себептері.
3. Жұмыс күшін жоспарлау мақсаттары.
4. Жұмыс күшін тиімді пайдалану қажеттілігі.

Семинар 4.

1. ҚР еңбек ресурстарының қалыптасуы мен дамуы.
2. Кадрлық маркетинг: мәні мен нысандары.

Әдебиеттер:

1. Деловая этика в США. М.: Международные отношения, 1991.
2. Исаенко А.И. Кадры управления в корпорациях США. - М: Наука, 1993.
3. Дж. М. Иванцевич, Лобанов А.А. Человеческие ресурсы управления (Основы управления (Основы управления персоналом) М: Дело, 1993.
4. Карнеги Дейл - Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей. М: Прогресс, 1990.
5. Пронников В.А., Ладанов И.Д. - Управление персоналом в Японии, М: Наук, 1989.

Тақырып 5. Кадрларды жинақтау және қабылдау.

Жұмысқа қабылдау процесі және оның сипаттамасы. Ұйым персоналын жинақтау процесіне әсер етуші факторлар және олардың жіктелімі; сыртқы орта факторлары: кәсіподақтық және өкіметтік шектеулер; жұмысқа қабылдау заңдылықтары; жұмыс күшінің құрамы мен ұйымның орналасуы.

Ішкі орта факторлары: қазіргі уақыттағы және келешектегі ұйымның жұмыс күшіне деген қажеттілігі; мұнымен байланысты шығындар; жұмыс алушының қанағаттану дәрежесі; ұйым тарапынан қойылатын талаптар және

керісінше; жұмыс алушының қабілеттері мен жұмысқа қатынасы.

Карьераны таңдау процесі. Карьераны таңдау алгоритмі. Кадрларды жинақтау көздері және олардың жіктелуі. Кадрларды жинақтаудың ішкі көздері және олардың сипаттамасы. Кадрларды жинақтаудың сыртқы көздері және олардың мәні мен мазмұны.

Жинақтау әдістері және олардың жіктелуі. Персоналды жинақтау шығындары мен оның нәтижелілігін талдау.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Жұмысқа қабылдау процесі және оның сипаттамасы.
2. Ішкі және сыртқы орта факторлары.
3. Карьераны таңдау процесі. Карьераны таңдау алгоритмі.
4. Кадрларды жинақтау көздері және олардың жіктелуі.
5. Жинақтау әдістері және олардың жіктелуі.

Семинар 5.

1. Персоналды басқарудың диагностикалық үлгісі.
2. Еңбек рыногы және халықтың жұмысбастылығы.

Әдебиеттер:

1. Травин В.В., Дятлов В.А. Основы кадрового менеджмента.
2. Система УП на предприятиях. А.Г.Амиров, В.Г. Головина, и др. В 2-томах. М.: Всероссийский центр производительности, 1993.
3. Щекин Г.В. Аттестация и резерв кадров. ВЗУЧП-Киев, 1992.
4. Липатов В.С.30. Управление персоналом предприятий и организации: Учебник для вузов. М.: ТОО «Люкс-арт», 1996.

Тақырып 6. Кадрларды таңдау процесі және оның сипаттамасы.

Кадрларды таңдау түсінігі және оның мақсаты. Кадрларды таңдауға әсер етуші қоршаған орта факторлары және олардың сипаттамасы. Ішкі факторлар. Ұйымның мөлшері, күрделілігі, технологиялық өзгергіштігі мен табиғаты таңдау әдісінің қаржылық тиімділігін анықтаушы факторлар ретінде. Сыртқы орта факторлары: жұмыс күші рыногының мәні, кәсіподақ талаптары,

кәсіпорынның орналасқан жері және басқалар.

Таңдау процесі және оның сипаттамасы. Кадрларды таңдау бойынша шешім қабылдау сатылары.

Менеджерлерді таңдау және оның ерекшелігі.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Кадрларды таңдау түсінігі және оның мақсаты.
2. Кадрларды таңдауға әсер етуші ішкі және сыртқы факторлар.
3. Менеджерлерді таңдау процесінің ерекшеліктерінің сипаттамасы.

Семинар 6.

1. Еңбекті қорғау және ұйым персоналын әлеуметтік қорғау.
2. Жұмыс орнын талдау персоналды басқарудың тиімді жүйесінің негізі ретінде.

Әдебиеттер:

1. Щекин Г.В. Аттестация и резерв кадров. ВЗУЧП-Киев, 1992.
2. Липатов В.С30. Управление персоналом предприятий и организации: Учебник для вузов. М.: ТОО «Люкс-арт», 1996.
3. Мордовии С.К. Модульная программа для менеджеров. Управление человеческими ресурсами, (серия 16). Инфра М.
4. Лесбаева Г.Т. Управление персоналом. Алматы- 2003.

Тақырып 7. Жұмысшылардың еңбек нәтижелілігін бағалау.

Еңбек нәтижелілігін бағалаудың диагностикалық тәсілі және оның мазмұны.

Еңбек нәтижелілігін бағалау процесінің негізін құраушы негізгі сатылар мен олардың сипаттамасы.

Бағалауды жүргізу мерзімі.

Жұмысшылардың еңбек нәтижелілігін бағалау әдістерінің жіктелімі. Еңбек нәтижелілігін бағалау әдістерінің екі блогы. Бірінші блок: берілген таңдау, бағалаудың сипаттаушы әдісі, мақсаттар бойынша басқару; шешуші жағдай бойынша бағалау әдістері, сауалнамалар және рейтингтер шкаласы. Бір жұмысшының еңбегін бағалауға есептелген осы блоктың сипаттамасы.

Блоктардың екінші әдісі – басқа бағаланушы жұмысшылармен салыстырғанда жұмысшыны салыстырмалы бағалау үшін қолданылатын әдістер: жіктеме әдісі; жұптар бойынша салыстыру; бөлістіру әдісі және оның ерекшеліктері.

Қазақстан Республикасының еңбек және әлеуметтік қорғау Министрлігімен ұсынылған еңбек нәтижелілігін бағалау әдістері.

Еңбек нәтижелілігін бағалау әдістерінің артықшылықтары мен кемшіліктері.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Еңбек нәтижелілігін бағалаудың диагностикалық тәсілі және оның мазмұны.
2. Еңбек нәтижелілігін бағалаудың негізін құрайтын негізгі сатылар.
3. Бағалауды жүргізу мерзімі.
4. Еңбек нәтижелілігін бағалау әдістерінің жіктемесі.

Семинар 7.

1. ҚР еңбек қатынастарын реттеу.
2. Нарық жағдайында персоналды басқару концепциясы.

Әдебиеттер:

1. Журнал «Служба кадров».
2. «Журнал менеджера». Приложение к газете казахстанского предприятия «Бюллетень бухгалтера».
3. Управление персоналом. Под ред. Т.Ю. Базарова, Б.Л. Еремина, М: «Банки-биржи», ЮНИТИ, 1998.
4. Маслов Е.В. Управление персоналом предприятия. Учебное пособие. Москва-Новосибирск,
5. Кибанов А.Я. Управление персоналом организации. Учебник. М.: Инфра-

Тақырып 8. Кәсіпорындағы іскерлік карьераны басқару.

Жұмысшы карьерасының түсінігі. Персоналды басқару жүйесіндегі карьераның орны. Карьераны басқарудың диагностикалық үлгісі. Карьераның

барлық түрлері және олардың сипаттамасы. Искерлік, кәсіби ұйым ішілік және тұлғалық карьераның түсінігі. Карьера үлгілері және олардың жұмысшы үшін мәні мен маңызы.

Карьераның негізгі сатылары және олардың сипаттамасы. Зейнеткерлік жасында жұмысшыларды әлеуметтік қорғау әдістері. Қазақстан Республикасындағы жұмысшыларды әлеуметтік қорғау әдістері.

Карьераны таңдау. Карьераны жоспарлау. Карьераны жоспарлау процесіне әсер етуші факторлар. Карьераны жоспарлау сатылары.

Карьераны жоспарлау саласындағы шетелдік тәжірибе.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Жұмысшы карьерасының түсінігі. Персоналды басқару жүйесіндегі карьераның орны.
2. Карьера үлгілері және олардың жұмысшы үшін мәні мен маңызы.
3. Карьераның негізгі сатылары және олардың сипаттамасы. Выбор карьеры.
4. Карьераны жоспарлаудың шетелдік тәжірибесі.

Семинар 8.

1. Менеджер карьерасын жеке жоспарлау.
2. персоналдың дамуы.

Әдебиеттер:

1. Дж. М. Иванцевич, Лобанов А.А. Человеческие ресурсы управления (Основы управления (Основы управления персоналом) М: Дело, 1993.
2. Карнеги Дейл - Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей. М: Прогресс, 1990.
3. Пронников В.А., Ладанов И.Д. - Управление персоналом в Японии, М: Наук, 1989.
4. Шекшня С.В. - Управление персоналом современной организации. М: ПРИОР, 1996.
5. Хруцкий В.Е. - Управленческий потенциал в промышленности - М: 1998.

Тақырып 9. Персоналды ынталандыру механизмі.

Персоналды ынталандырудың қажеттілігі мен мәні. Жұмысшылар мен компанияның қызығушылықтары. Марапаттау нысандары мен бағдарламасы, олардың түрлері мен нысандары.

Ынталандыру процедурасының алгоритмі, қадамдар реті және олардың сипаттамасы. Өртүрлі категория жұмысшыларының еңбек төлемінің арақатынасы.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Персоналды ынталандырудың мәні мен қажеттілігі.
2. Мотивация түрлері.
3. Мотивация теориялары.

Семинар 9.

1. Кадрлық реттеу техникасы.
2. Менеджердің жеке жұмысының техникасы.

Әдебиет:

1. Закон. О труде в Республике Казахстан. От 10.12.1999, №493-13 РК. Алматы. 2000
2. Журнал «Служба кадров», «Человек и труд».
3. Мордовин С.К. Модульная программа для менеджеров. Управление человеческими ресурсами, (серия 16). Инфра М.
4. Щекин Г.В. Аттестация и резерв кадров. ВЗУЧП-Киев, 1992
5. Лесбаева Г.Т. Управление персоналом. Алматы- 200

Тақырып 10. Жұмысшылар еңбегін марапаттау жүйесі.

Еңбек төлемі мотивация нысаны ретінде. Персонал еңбегінің төлемі және олардың жіктемесі. Жұмысшылардың біліктілік деңгейін анықтаушы факторлар.

Нәтижелілікті ынталандыру әдістері: экономикалық (тікелей); экономикалық (жанама) және ақшалай емес.

Еңбек төлемінің нысандары. Олардың сипаттамасы, мәні мен мазмұны.

Жұмысшыларды марапаттау міндеттері.

Жұмысшылар еңбегін бағалау нысандары. Менеджерлерді ынталандыру ерекшеліктері. Менеджер – ұйымның орталық фигурасы. Менеджерлерді материалдық ынталандыру жүйесінің негізгі принциптері, олардың мазмұны.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Материалдық марапаттау жүйесіндегі шектеуші жағдайлар.
2. Фирмаішілік әлеуметтік бағдарламалар және көмек бағдарламалары.
3. Менеджерлерге материалдық марапаттауды тағайындау тәртібі.

Семинар 10.

1. Персоналды басқарудағы лидерлік.
2. Лидерлік стилінің негіздері.

Әдебиет:

1. Герчикова И.Н. -Менеджмент -М; 1994, гл. V.
2. Деловая этика в США. М.: Международные отношения, 1991.
3. Исаенко А.И. Кадры управления в корпорациях США. - М: Наука, 1993.
4. Дж. М. Иванцевич, Лобанов А.А. Человеческие ресурсы управления (Основы управления (Основы управления персоналом) М: Дело, 1993.
5. Закон. О труде в Республике Казахстан. От 10.12.1999, №493-13 РК. Алматы. 2000

Тема 11. Адам ресурстарын басқарудағы шетелдік тәжірибе

Персоналды басқару және сапаны қамтамасыз ету әдістерінің эволюциясы. Американдық және жапондық басқару әдістерінің ерекшеліктері. Шаруашылық жүргізу тәжірибесінде АҚШ пен Жапонияның басқару жүйесі элементтерін қолдану мүмкіндігі.

Мамандарды даярлаудың өзіндік белгілері және тәжірибесі (АҚШ, Жапония). Ұйымның оқу орындарымен өзара байланыс нысандары.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Персоналды басқару әдістері.
2. Американдық және жапондық басқару әдістері.

3. Мамандарды даярлаудың шетелдік тәжірибесі.

Семинар 11.

1. Батыс-еуропа елдеріндегі персоналдарды басқару ерекшеліктері.

2. Персонал лизингі.

Әдебиет:

1. Пронников В.А., Ладанов И.Д. - Управление персоналом в Японии, М: Наук,
2. Шекшня С.В. - Управление персоналом современной организации. М: ПРИОР, 1996.

«Персоналдарды басқару» пәнінен курстық жұмыстардың тақырыптары

1. «Қазақстан-2030» стратегиясын жүзеге асырудағы кадрлық саясаттың мәні.
2. ҚР еңбек ресурстарының Формирование и развитие трудовых ресурсов в РК.
3. Басқару персоналы – оның құрамы, түсінігі, мәні мен мазмұны.
4. Персоналды басқарудың ұйым қызметінің тиімділігіне әсері.
5. Персоналды басқарудың әлеуметтік-психологиялық аспектілері.
6. Кадрлар таңдау принциптері мен әдістері.
7. Басқару кадрларын орналастыру.
8. Ұйымдағы персоналды басқару процесі.
9. Қазіргі заманғы ұйымдағы персоналды бағалау.
10. Персоналды бағалаудың қазіргі заманғы әдістері.
11. Кадрларды дайындаудың шетелдік тәжірибесі.
12. Персоналдарды басқару тиімділігі: арттыру жолдары және бағалау.
13. Кадрлық маркетинг: мәні мен нысандары.
14. Жеке еңбек шарты жұмысшыны жалдау нысаны ретінде.
15. Персонал мотивациясы және еңбек төлемі.
16. Басқару этикасы және оның персоналды басқару жүйесіне әсері.
17. Ұйым персоналын тиімді басқару.
18. Адам ресурстарын басқару функцияларының эволюциясы.

19. Ұйымның дамуы және персоналды басқару жүйесі.
20. Персоналды басқарудағы байланыстырушы процестер.
21. Персоналды басқарудағы диагностикалық үлгі.
22. Ұйымдағы персоналды басқару стратегиясы.
23. Кадрларды дайындау және басқарудағы шетелдік зерттеулер және оны ҚР нарықтық экономикасында қолдану.
24. Қазіргі заманғы жағдайда кадрлар біліктілігін арттыру.
25. Кадрларды жинақтау және қабылдау.
26. Кадрларды таңдау жүйесі.
27. Кадрлармен жұмыс жасау (әлеуметтік-психологиялық аспекты).
28. Нарық жағдайында персоналды басқару.
29. Жаңалықтар енгізудегі персоналдар.
30. Ұйымдағы персоналды ынталандыру жүйесі.
31. Еңбек рыногы және халықтың жұмысбастылығы.
32. Басшылық стилі және кадрларды басқару процесіндегі индивид тәртібі.
33. Еңбекті қорғау және ұйымдағы персоналды әлеуметтік қорғау.
34. Ұйымдағы карьераны жоспарлау және дамыту.
35. Ұйым персоналын басқару концепциясы.
36. Нарық жағдайындағы кадрлық бөлім қызметін ұйымдастыру.
37. ҚР нарықтық экономикасы жағдайында персоналды басқарудың тиімді жүйесін қалыптастыру.
38. Еңбек ресурстары рыногының персоналды басқару жүйесіне әсері.
39. Нарық жағдайында кадрларды оқыту және дамыту жүйесі.
40. Қазіргі ұйым стратегиясындағы адам факторы.
41. ҚР экономикасындағы еңбек ресурстарын басқару стратегиясы.
42. Персоналды басқару (шетелдік тәжірибе).
43. Әлеуметтік саясат және ұйымдағы еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету.
44. Ұйым персоналын стратегиялық басқару.
45. Ұйымдағы персоналмен жұмысты жоспарлау және ұйымдастыру.
46. Жұмыс орнын талдау персоналды тиімді басқару жүйесінің негізі

ретінде.

47. Адам ресурстарын басқару: макро- және микродеңгейлердің өзара байланысы.
48. Персоналды басқару технологиясы және оның ұйымда дамуы.
49. Қйым персоналының қызмет нәтижелерін бағалау.
50. ҚР еңбек қатынастарын реттеу.

Негізгі әдебиет:

1. Конституция РК 30.08.1995.
2. Закон. О труде в Республике Казахстан. От 10.12.1999, №493-13 РК. Алматы. 2000
1. Назарбаев Н.А. «Казахстан -2030» Послание Президента страны народу Казахстана. Алматы, 1999
2. Всеобщая Декларация прав человека. Резолюция 217 АЯП. Генеральной Ассамблеи 10.12.1948. // Правовая реформа в Казахстане. Алматы, №1, 1998
3. Гражданский Кодекс РК (общая часть) - Алматы: Жеты жаргы, 199.- 432 бет.
4. Конституция РК. — Алматы: Жеты жаргы, 1995-17 бс.
5. «О труде в Республике Казахстан». - Алматы: Жеты жаргы.
6. Закон РК «О занятости населения. 30.12.1998г.
7. Программа гос. Поддержки и развития предпринимательства в РК на 1994-1996 гг. «Советы Казахстана», июнь, 1994
8. Агеев А. - Организационная культура современной корпорации: МэиМО, №6, 1990.
11. Алавердиев А.Р. -Управление персоналом в коммерческом банке. М.:«Соминтэк», 1997.
12. Ашимбаев Т.А. -Экономика Казахстана на пути к рынку. Изд. «Казахстан»
13. Грачев М.В. - Суперкадры. М: Дело, 1994.
14. Герчикова И.Н. -Менеджмент -М; 1994, гл. V.
15. Деловая этика в США. М.: Международные отношения, 1991.
16. Исаенко А.И. Кадры управления в корпорациях США. - М: Наука, 1993.
17. Дж. М. Иванцевич, Лобанов А.А. Человеческие ресурсы управления (Основы управления (Основы управления персоналом) М: Дело, 1993.
18. Карнеги Дейл - Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей. М: Прогресс, 1990.
19. Пронников В.А., Ладанов И.Д. - Управление персоналом в Японии, М: Наук, 1989.
20. Шекшня С.В. - Управление персоналом современной организации. М:

ПРИОР, 1996.

21. Хруцкий В.Е. - Управленческий потенциал в промышленности - М: 1998.
22. Одегов Ю.Г., П.В. Журавлев. Управление персоналом. Учебник. М. Финанстатинформ, 1997.
23. Управление персоналом. Под ред. Т.Ю. Базарова, Б.Л. Еремина, М: «Банки-биржи», ЮНИТИ, 1998.
24. Маслов Е.В. Управление персоналом предприятия. Учебное пособие. Москва-Новосибирск, 1998.
25. Кибанов А.Я. Управление персоналом организации. Учебник. М.: Инфра
26. Гончаров В.В. Руководство для высшего управленческого персонала. Опыт лучших промышленных фирм США, Японии и стран западной Европы. М: МП «Сувенир», 1993.
27. Травин В.В., Дятлов В.А. Основы кадрового менеджмента.
28. Система УП на предприятиях. А.Г.Амиров, В.Г. Головина, и др. В 2-томах. М.: Всероссийский центр производительности, 1993.
29. Липатов В.С.30. Управление персоналом предприятий и организации: Учебник для вузов. М.: ТОО «Люкс-арт»,1996.
30. Мордовин С.К. Модульная программа для менеджеров. Управление человеческими ресурсами, (серия 16). Инфра М.
31. Щекин Г.В. Аттестация и резерв кадров. ВЗУЧП-Киев, 1992
32. Лесбаева Г.Т. Управление персоналом. Алматы- 2003.

Қосымша әдебиет:

1. Журнал «Человек и труд».
2. Журнал «Служба кадров».
3. «Журнал менеджера». Приложение к газете казахстанского предприятия «Бюллетень бухгалтера».
4. Журналы: «Кадры и карьера», «Менеджер», «Директор». Приложение к газете казахстанского предприятия «Бюллетень бухгалтера».

5. Журнал «Вопросы труда», Бюллетень Министерства труда и соц. защиты РК.
6. Управление персоналом Энциклопедический словарь. Под ред. А.Я. Кибанова. М.: «Инфра-М», 1998.
7. Персонал: словарь-справочник Н.Г. Одегов, Н.К. Маусов, М.П. Кулапов, Ю.П. Мительман и др. М.: Гос. экон. Академия. 1994.
8. Газеты «Панорама», «Деловая неделя», «Газета для Босса».